

Afghanistan: Trofast kristen i Talibans fengsel 4
Hellestveit: 'Mer forfølgelse før det lysner' 8
Syria: 'Dere forstår oss ikke. Beskytter oss ikke' 12

Da Ali ble kristen, ville hans muslimske far drepe ham. Pastor fikk faren til å innse at det ville være fryktelig galt.

Håp i kamp mot ekstremisme i Kamerun. 16 – 19

Ro i en urolig verden

TEKST: KRISTIN MINDE

■ **I det siste** har jeg kjent et økende behov for å stoppe opp, lytte til stillheten og til lydene fra naturen. Verden er urolig. For oss er en urolig verden en bekymring, men for våre forfulgte trossøsken er en urolig verden en virkelighet. De lever med diskriminering, utestengelse, trusler, vold og fengsel fordi de holder fast på sin tro.

Midt i uroen er det godt å vende seg mot det som står fast – naturen. Kjenne solen, lytte til bekken som renner, og se fjellene stå der som før. Jo eldre jeg blir, desto mer innser jeg hvor omskiftelige vi mennesker er, mens naturen – tross alt – består. De stiene jeg går på i dag, har generasjoner tråkket opp.

Gode minner

Nylig besøkte jeg familiegården «Strindane» på Austrheim, hvor slekten har bodd i generasjoner. Nå bor min søster der, og før henne mine besteforeldre. Jeg tenker ofte på dem, på minnene de etterlot seg og alt det gode de ga videre.

Farfar var en byggmester med lommene fulle av penner og en notisbok. Hendene luktet av olje og treverk, alltid opptatt med

» Den ekte roen som kun Gud gir, er ikke en ro der vi fatalistisk lukker øynene for verden.

Kristin Minde er låtskriver, musiker og sanger. Foto: Johannes Morken

et prosjekt. Når vi barnebarna kom på besøk, fikk vi slå i spiker og hjelpe til. Men farfar var også glad i salmer, særlig Fager kveldssol smiler.

Jeg ser for meg kveldssolen lyse opp tunet, mens farmor og farfar nøt roen. Fra stuevinduet på Austrheim ser man rett bort på bygdas hvite trekirke, som skinner vakkert i det gylne lyset.

Rommer uro

Selv om Fager kveldssol smiler er en harmonisk salme, rommer den også uro. Bekken bruser urolig i kveldens stillhet. Klokkene som ringer til kveldsro, klarer heller ikke å få bekken til å hvile – kanskje et bilde på livets gang og døden som venter. Og hjertet «stunder» – lengter – etter den fullkomne hvilen i Hans armer. I den tyske originalteksten sies det enda tydeligere; kun Gud kan gi den ekte aftens ro.

Kveldssolen lyste en gang over mine beste-foreldre der de fant ro i salmen etter dagens strev og gleder. Men den ekte roen som kun Gud gir, er ikke en ro der vi fatalistisk lukker øynene for verden, men et sted hvor vi kan få styrke til ny handling.

Stå opp mot urett

Så blir oppfordringen til slutt: I vår frykt, stor eller liten, kan vi der i kveldssola finne kraft og ro til å stå opp mot urett, i påvente av at Gud til slutt vil gi oss sin ekte og fullkomne fred? ■

Utgiver:

Stefanusalliansen

Adresse:Trondheimsveien 137,
pb 6603 Rodeløkka,
0502 Oslo

post@stefanus.no

Telefon:

23 40 88 00

Ansv. redaktør:Johannes Morken
jm@stefanus.no**Redaksjon:**Hilde Skaar Vollebæk
Marianne Haugerud
Eva Frydenborg**Forside:**Foto: Shutterstock
Illustrasjon:
Morten Ravnbø**Design:**

Von: Bendik Schøien

Trykk:

Kai Hansen Trykkeri

Opplag:

17 200

Gavekonto:

3000 14 57922

VIPPS:

19013

sammen for de forfulgte

Stefanusalliansen er en misjons- og menneskerettsorganisasjon med et særskilt fokus på trosfrihet.

Synspunkter i artikler står for forfatteres og intervjuobjekters regning. Stefanusalliansens meninger kommer til uttrykk i artikler skrevet av staben.

Vi følger personopplysningsloven.

Magasinet kommer gratis sju ganger i året. Bestill med SMS: MAGASIN til 2377 eller post@stefanus.no

Tilgjengelig som podkast. Kontakt KABB:

kabb@kabb.no

www.stefanus.no
f/stefanusalliansen
@stefanusalliansen

Smerte, kamp og friedom

Når mørke krefter trugar oss, leitar vi etter historier om håp.

■ **Det blir verre** for kristne og andre forfulgte religiøse minoriteter. Det trur folkerettsjuristen Cecilie Hellestveit. I eit intervju i dette magasinet forklarar ho at forfulgninga veks mellom anna fordi demokratiet er i tilbakegang og dei autoritære er på frammarsj. Dei toler ikkje kristne, som dei fryktar er ideologiske motkrefter.

Det finst ingen enkle svar på korleis vi skal verna forfulgte kristne.

Mørkt

Akkurat no ser det mørkt ut. Men Hellestveit trur at det ein dag vil lysna. Utfordringa er å sikra at kristne minoritetar framleis finst den dagen det lysnar.

I dette magasinet møter du mange som ikkje gjev opp, midt i dette mørket.

Den eksil-iranske pastoren Robert Karami skriv om samtalan med ein kristen som ikkje ville dra frå Afghanistan, men leva ut trua under Taliban. No er Ali og søstera i fengsel, men han er alltid eit vitne. Du kan ikkje unngå å kjenna på både smerte, tru og håp når du les brevet.

Fortvilt

Ein kristen ven av meg skriv frå Aleppo. Han er djupt fortvilt over vestlege kristne som ikkje forstår kva

kristne i Syria går gjennom og har gått gjennom. Han skriv om vestlege land som har hjulpet islamistar til makta, islamistar som venen min sjølv har måtta flykta for livet for å koma unna. Venen min blir ståande i kristen tenesta i Syria. Men han stolar ikkje på nokon andre enn Jesus Kristus.

Pastor Robert Goyek fortel frå Kamerun, der islamske ekstremistar drep og sprenger kyrkjer og moskear. Dei kidnappar unge, som dei hjernevaskar til å drepa. Goyek kjempar for ei anna verd, der folk lever i fred med ulik tru. Goyek er inspirert av Jesu ord: «Sæle dei som skaper fred, dei skal kallast Guds born».

Venen min blir ståande i kristen tenesta i Syria. Men han stolar ikkje på nokon andre enn Jesus Kristus.

Søkja kraft

Kristin Minde skriv om kor sterkt ho, i ei uroleg verd, kjenner trong for å finna ro, ikkje for å lukka augo for verda, men for å få kraft og mot til handling. Ein dag vil Gud gje oss den ekte og fullkomne freden. Men inntil då skal vi stå opp mot urett.

Vi skal kjempa for friedom. Den amerikanske historikaren Timothy Snyder har i boka «Om frihet» rørt varsku mot mørke krefter. Også han kjem til orde i dette magasinet. Snyder forklarar oss kva ekte friedom er når autoritære krefter vil innbilla oss ei farleg forteljing.

Det er mørkt. Men vi må samla kraft og tenna lys. ■

■ **Johannes Morken**
Redaktør

” Mens jeg skriver dette brev, sitter Ali og hans søster i et av Talibanens fengsler.

Robert Karami

Tro og håp – midt i forfølgelse

En Taliban-kriger er blant de mektige i dagens Afghanistan. Fortsatt er det kristne som lever ut sin tro, i skjul. Foto: Shutterstock

■ Kjære venner og støttespillere i Stefanusalliansen,

Som mentor ved Pars Theological Centre er jeg dypt rørt av historien til en av mine afghanske studenter. Alis trosreise er et eksempel på ekstraordinært mot og nåde.

Til tross for uopphørlig forfølgelse fra Taliban, har han valgt å bli i Afghanistan. Ali har kjent seg forpliktet til å tjene sitt folk og leve ut sin kristne tro. Hans beslutning, tatt i møte med konstante trusler mot eget liv, viser en dyp overbevisning om at Gud har kalt ham til å være lys i sitt samfunn, selv i de mørkeste omstendigheter.

De utfordringene han står oppe i, strekker seg langt utover fysisk forfølgelse. Som overlevende etter krig og vold bærer han vekten av nasjonens lidelser på sine skuldre. Likevel har han, gjennom båndene til Pars, funnet styrke og støtte på tvers av landegrenser og kulturelle grenser.

Fellesskap i forfølgelse

Vårt mentorforhold er spesielt meningsfylt. I 15 år var jeg pastor i en menighet i Urmia, nordvest i Iran. På grunn av min tjeneste måtte jeg gjennom flere avhør og kortvarige arrestasjoner. Min kone og jeg ble til slutt tvunget til å forlate Iran.

Siden jeg altså selv har opplevd forfølgelse for min tro, forstår jeg meget godt vår afghanske venns reise. At vi begge har opplevd lidelse har skapt et hellig bånd mellom oss, med våre forskjellige nasjonaliteter. Vårt forhold bygger også bro over historiske skiller. Til tross for den komplekse historien mellom våre nasjoner, har vi to funnet en enhet i Kristus.

Sammen ber vi ikke bare for hans og familiens sikkerhet og tjeneste. Vi ber også for våre to land – for fred i Afghanistan og rettferdighet i Iran, og om helbredelse av sår som har delt våre to folk så lenge.

Arrestert av Taliban

Mens jeg skriver dette brevet, sitter Ali og hans søster i et av Talibans fengsler. De ble arrestert for noen måneder siden. Vi arbeider for at de skal bli satt fri. Hans kone er trygg i et annet land.

Selv i alvorlig fare har Ali vært dedikert både til studier og våre mentorøker. Han har lært å holde sammen kristen tro og handling. Hver dag strever Ali etter å leve ut sitt kall, ikke bare overleve. Han søker aktivt etter å utgjøre en forskjell i sitt samfunn. Gjennom vårt program er han blitt enda sterkere i sin beslutning om standhaftig å bli på Herrens vei og tjene andre med tro, kjærlighet og ydmykhet, selv midt i forfølgelsen.

Hans mot inspirerer

Hans mot inspirerer alle som hører hans historie. Hans vitnesbyrd demonstrerer tydelig Guds trofasthet, midt i forfølgelse, og Hans makt til å forene troende på tvers av nasjonale og kulturelle grenser. Gjennom Pars har han funnet ikke bare utdanning, men et fellesskap som forstår, støtter og ber for den forfulgte kirken i Afghanistan.

Jeg har fått være vitne til hvordan Gud kan bruke selv i de mest utfordrende omstendigheter – som forfølgelse – til å bringe forsoning og håp. Dette sterke vitnesbyrdet deler jeg derfor med glede med dere i Norge. Bli med i bønn for Ali og for kirken inne i Afghanistan. ■

Vennlig hilsen

Robert Karami, pastor, Pars Theological Centre

Fra eksil følger den iranske pastoren Robert Karami opp studenter, blant dem Ali i Afghanistan. Foto: Privat

■ Pars Theological Centre

- Støttes av Stefanusalliansen.
- Ledes av iranere i eksil.
- Teologisk utdanning, lederopplæring og rådgivning til kristne i og utenfor Iran.
- Cirka 500 studenter.
- Noen studenter er afghanere.
- Nettundervisning og fysiske konferanser.

KNEKKJER HELSE TIL FANGAR

Mahvash Sabet (71) har sona 13 år i fengsel. Foto: Bahai-samfunnet

Amir-Ali Minaei blei banka opp då han bad om lege.

Foto: Article 18

↑ Narges Nasri blei dømt til 16 års fengsel. Foto: Hrana

← Nasser sultestreika i iransk fengsel. Foto: Article 18

Det desperate ayatolla-styret i Iran øydelegg gjerne helsa til kristne og bahaiar i fengsel.

TEKST: ARTICLE 18 OG JOHANNES MORKEN

■ **Dei mange hundre tusen** kristne konvertittane i Iran har ingen kyrkjer dei lovleg kan gå i. Dei kan berre samlast i private heimar. Men huskyrkjene er «ulovlege», stempla som trugsmål mot «nasjonal tryggleik».

Konvertittar, både leiarar og medlemmer, som blir stilte for retten, får lange fengselsdommar.

Fekk slag i fengsel

Nasser Navard Gol-Tapeh (63) hadde sete nesten fem år i fengsel for innsats i huskyrkjer då han i oktober 2022 vart «benåda». Men 6. februar i år blei han arrestert på nytt.

Han starta ein sveltstreik i det berykta Evin-fengselet i Teheran. Etter 35 dagar fekk Nasser slag. Han blei funnen liggjande med ansiktet ned på einecella i avdeling 209, kontrollert av Etterretningsvesenet.

Han blei frakta til sjukehus. Etter to dagar blei han send tilbake, med nokre øvingar for å bli førleg igjen i den delvis lamma venstresida. Nasser avslutta sveltestreiken.

Nasser siterer Jesu ord frå Johannes 15,15 som motivasjon: «Ingen har større kjærleik enn den som gjev sitt liv for sine vener.»

Etter at han blei sett fri i 2022, vurderte han ei kort stund å emigrera frå Iran. Men han fann ikkje livet utanfor heimlandet til å bera, spesielt med trauma etter fem års mishandling.

Nasser er fengsla saman med sin medkristne samvitsfange Joseph Shahbazian (61).

» Narges Nasri fekk 16 års fengsel – den lengste straffa noko kristen kvinne har fått i Iran.

Også Joseph vart i si tid «benåda», men arrestert på nytt same dag som Nasser – 6. februar.

Banka opp hjarteskjuk mann

Amir-Ali Minaei (31) har vore fengsla i Evin-fengselet sidan april i fjor. Då den hjarteskjuke mannen bad om å bli undersøkt av hjartespesialist, blei han banka opp av ein fangevaktar.

Amir-Ali sonar ein dom på tre år og sju månader. Han er dømt for «propagandaaktivitetar mot regimet gjennom å etablere ei huskyrkje». Dommen vart avsagt i mars 2024 av den berykta dommaren Iman Afshari i Irans revolusjonsdomstol.

Gravid kvinne fekk 16 år

På kvinnedagen, 8. mars, blei tre kristne dømde til meir enn 40 år i fengsel til saman – for trua si og aktivitetane i huskyrkjer. Narges Nasri (37) fekk 16 år. Ho var midtvegs i svangerskapet då dommen fall. Dette er den lengste straffa noko kristen kvinne har fått i Iran.

Liknande brutal behandling får også bahaiar. Og også dei vert stempla som trugsmål mot nasjonal tryggleik.

Hjarteoperert bahai

Mahvash Sabet (71) har fått to dommar på ti års fengsel kvar. Til saman har ho vore fengsla i over 13 år. Ho er tidlegare blitt nekta medisinsk behandling i fengsel, trass i alvorlege helseproblem. I desember i fjor gjennomgjekk ho ein hjarteoperasjon. Den dagen restitusjonsperioden er over, vil Mahvash Sabet bli kalla tilbake til fengselet for å sona resten av sin andre dom på 10 år. ■

Irans krig mot minoritetar

- 96 kristne fekk i 2024 til saman 263 års fengselsstraff.
 - Regimet jaktar bevisst folk som mottar gåver frå utlandet.
 - I fjor blei fleire sunni-muslimar avretta for religiøst baserte skuldingar, erklært som «krig mot Gud».
 - Ein frå yarsani-minoriteten vart avretta for deltaking i protestar i 2022.
- Kjelder: «The tip of the iceberg» fra Article 18 m.fl. og USCIRFS årsrapport for 2025.

Rekord i vold

Kristne pastorer blir banket opp, utstøtt og arrestert. Forfølgelsen av kristne i India har nådd et nytt krise-nivå.

■ **640 tilfeller av vold mot kristne** ble dokumentert i 2024, viser årsrapporten fra trosfrihetskommisjonen til Evangelical Fellowship of India (EFI).

Over 840 hendelser ble rapportert inn til en døgnåpen hjelpelinje. EFIs lille stab klarte i tide for rapporten å verifisere 640 av disse sakene, 39 flere enn året før. Det er en femdobling siden 2014, da den hindunasjonalistiske regjeringen kom til makten. Med mer tid og kapasitet ville trolig alle 840 blitt verifisert. Det handler nemlig ikke om rapporter som ikke lar seg verifisere. I praksis betyr det at tallet på rapporterte voldshandlinger mot indiske kristne siden 2014, er seksdoblet.

– Det faktiske antallet er sannsynligvis mye høyere. Mange lar være å rapportere i frykt for represalier. Det er i praksis umulig å dokumentere det fulle omfanget av den eskalerende krisen for Indias kristne, sier Vijayesh Lal i EFI.

Aller hardest rammet av hindu-nasjonalistisk mobber, er kristne samfunn blant daliter og urfolk. ■

Les mer

Skann QR-koden med mobilkameraet ditt. Les EFIs viktige rapport om angrep mot kristne i India.

‘Mer forfølgelse – før det lysner’

Syriske kristne er redde etter massakrene mot alawitter. Bildet viser en kirke i Slumfa, øst for Lattakia der massakrer fant sted. Foto: Bernt Greger Olsen, Bibelselskapet

Forfølgelsen av kristne og andre minoriteter vil bli enda verre, før det en dag lysner, sier folkerettsjuristen Cecilie Hellestveit.

INTERVJU: JOHANNES MORKEN

■ – **Forfølgelsen av kristne** er alvorlig, og den tiltar. Ukloke vestlige tiltak for å beskytte dem vil gjøre vondt verre, sier Hellestveit til Magasinet Stefanus.

Hellestveit, som er en kjent offentlig stemme om krigens folkerett, arbeider også med beskyttelse av religiøse minoriteter, blant annet i Midtøsten. Der har den kristne befolkningen de siste 20 årene vært i sterk tilbakegang.

Kanarifugler ble lenge plassert i gruver. Når de sluttet å synge, var det så lite oksygen at arbeiderne måtte komme seg ut. Slik fungerer religiøse minoriteter i dag som «kanarifugler i graven», påpeker Hellestveit.

– Når minoritetene utsettes for forfølgelse, vold eller politisk og sosialt press, er det en tydelig indikasjon på at samfunnene går i feil retning, sier hun. Og det gjør det i en rekke land.

Flere tunge, globale trender rammer religiøse minoriteter samtidig. Landene der presset mot de kristne er aller størst, ligger i et belte fra Nigeria i vest til Kina i øst.

Demokratiet svekkes

– Dessverre ser vi at svake demokratier blir mer autoritære. Autoritære samfunn beveger seg

mot å bli diktaturer – i Asia, Midtøsten, Latin-Amerika og Sentral-Asia, påpeker Hellestveit.

– Kristne forbindes ofte med vestlige land. Med eller uten grunn stilles det spørsmål ved deres lojalitet. Autoritære og totalitære myndigheter som er opptatt av kontroll, frykter kristne som ideologiske motkrefter. Det gir oss et dilemma: Dersom vi i vest roper for høy om beskyttelse av kristne, bekrefter vi myndighetenes fortelling. Vi må søke kloke måter når vi vil prøve å beskytte de kristne og alltid å spørre de lokale til råds.

Klemte inne i krig og konflikt

Hellestveit påpeker også at de fleste av de 53 pågående væpnede konfliktene i verden skjer i det samme «beltet».

– Der er bildet enda mørkere. Kristne blir klemte mellom krigende aktører. Mange velger å dra, som i Irak. Også i Syria er tallet på kristne sterkt redusert. Foreløpig synes de nye makthaverne å være oppmerksomme på at de må sikre de kristne. Men vi er spente.

Der kirken velsigner krig

I flere land kommer religiøse minoriteter under press fra politisk utnyttelse av nasjonal religion – det være seg i land dominert av hinduisme, islam eller buddhisme.

Hellestveit påpeker at Russland blir mer og mer totalitært under Putin, som knytter staten tett til den russisk-ortodokse kirken.

– Religion knyttes så tett til politisk makt at det blir en altopplukende fortelling, uten plass til kristne og andre minoriteter, sier Hellestveit.

Hun er også bekymret for Putins «lek med antisemittismen».

– Jeg tror Putin bevisst bruker retorikken om å «avnazifisere Ukraina» for å leke med antisemittismen. Putin vil at Ukraina en dag skal innse at deler av eller hele landet er tapt på jøden Volodymyr Zelenskys vakt. Hva skjer med den ukrainske antisemittismen da? Russland presenterer sin egen historie ved helt bevisst å spille på fordommer.

” Totalitære myndigheter som er opptatt av kontroll, frykter kristne som ideologiske motkrefter.

«Vår egen Frankenstein»

I mange land i Afrika er islamsk ekstremisme på fremmarsj. Den blodige kampen om islams rolle utspiller seg blant annet i Nigeria.

– Maktkamper som handlet om ressurser eller etniske konflikter, ble pakket inn i radikal islam. Etter 10–20 år og med en ny generasjon er dette blitt en ren religiøs bevegelse, sier Hellestveit og fortsetter:

Cecilie Hellestveit er folkerettsjurist.

Foto: Johannes Morken

– Islamsk ekstremisme er blitt «vår egen Frankenstein». Vi har latt dette skje. Flere afrikanske statsmakter kjemper en ganske forlapt kamp. Vi har sett scenarier der statsapparatene i flere land kollapser og sitter igjen bare med byer langs kysten. Det er, for å si det rett ut, sinnssykt.

Islam og minoriteter

– Hvordan kan vi beskytte kristne i møte med islamsk ekstremisme?

– Det er meget krevende. Men la meg nevne ett poeng: Vi har en tendens til å rope opp hvor ille det er i muslimsk lov. Jeg mener vi heller kan prøve å få frem at det finnes ingen tradisjon eller lovskole i islam uten plass til religiøse minoriteter, i alle fall med et minimum av beskyttelse. Dette må vi insistere på også i møte med det monsteret som Boko Haram representer.

«Vestlig kolonialisme»

India går i autoritær retning, Kina i totalitær. I begge landene går dette hardt ut over religiøse minoriteter. I en mer og mer polarisert verden styrker Kina og India sin rolle i det «globale sør», mot Vestens posisjoner. Hellestveit sier det «funker dårligere og dårligere å løfte frem vår verdensorden som forbilde».

– Jeg vil ikke gi opp vår verdensorden, heller ikke ytringsfriheten. Men vi må innrømme at ikke alle har fått gitt sine innspill i utviklingen av det vi ser som universelle menneskerettigheter. Europeerne har vært kolonialistiske og nedlatende. Land i det globale sør vil ikke lenger la seg diktere. Det er en reaksjon også på at Vesten har brukt doble standarder ved brudd på folkeretten. Vi opplever en «pay back time». Det koster å ha prinsipper, men det er de prinsippene vi har, sier Hellestveit og legger til:

– Dette er en maktkamp som nok vil vare i 10–15 år. Da tror jeg det blir lettere å få til noe alle kan samle seg om når det gjelder menneskerettigheter og verdier.

– Er du optimist eller pessimist for trosfriheten?

– Jeg tror det blir lysere på lengre sikt. Men inntil da ser det ganske mørkt ut. Vår utfordring er å finne kloke måter å beskytte religiøse minoriteter på, vi må sørge for at de er der den dagen det lysner. ■

Her er juntaens tryggingstyrkar på post mot ein demonstrasjon i Mandalay i 2021. Foto: Shutterstock

JORDSKJELV OG BRENDE KYRKJER

Rett før jordskjelv la sentrale delar av Myanmar i ruinar, sette militærjuntaen fyr på katedralar i krigen mot sitt eige folk.

KOMMENTAR: JOHANNES MORKEN

■ **Fleire tusen omkom** og titusenvi blei heimlause etter at to kraftige jordskjelv ramma sentrale delar av Myanmar i slutten av mars.

Juntaen bad verda om hjelp. Generalane heldt samstundes fram luftangrepa mot motstandsørslar. Til og med i Saigang der

episenteret for jordskjelva var, vart det bomba. Saigang er også episenteret for motstand mot juntaen.

I eit tiår frå 2011 fekk eit demokratisk sivilsamfunn veksa fram, med pause frå det brutale militærstyret. Så tapte juntaen valet i 2020. I februar 2021 kom kuppet. Nasjonalforsamlinga vart jaga. Juntaen slo brutalt ned omfattande frededelege demonstrasjonar.

Sidan har det vore intens borgarkrig mellom juntaen og etniske militser og ei mengd folkelege motstandsørslar, dei siste grodde fram då frededeleg motstand vart uråd.

Sette fyr på katedral

Generalane prøver å knusa ein motstand dei aldri før har møtt. Dei har gått målretta etter alt som er viktig for etniske og religiøse minoritetar.

12 dagar før jordskjelvet, søndag 16. mars, stod flammene til værs i Banmaw i Kachin-staten i nord. Då soldatane var ferdige, var det berre oske igjen. St. Patrick-katedralen var eit landemerke for det kristne samfunnet. Katedralen vart, bevisst nok, sett fyr på dagen før feiringa av St. Patrick, skytshelgenen til kyrkja.

Den 3. mars øydela eit bombeangrep kyrkjesenteret ved den katolske kyrkja St. Michael, også den i Banmaw i Kachin. Minst ni vart nokre dagar seinare drepne i eit

Jordskjelvet gjorde store skadar, her frå byen Amarapura.
Foto: Stefanusalliansens vener

luftangrep mot eit kloster i Shan-staten. Seks av dei var buddhistmunkar som hadde søkt vern i klosteret. Medan dei leiande buddhistmunkane støttar juntaen, er det ein tydeleg motstand blant eit stort mindretal av buddhistmunkar.

Juntaen har i dag stabil kontroll over mindre enn fjerdeparten av territoriet og tredjeparten av folket. Men generalane kontrollerer luftrommet. Den 6. februar vart ei katolsk kyrkje i Chin-staten i vest påført store skadar i eit luftangrep. Dette kom få dagar etter at kyrkja blei utpeikt som katedral i eit nytt bispedøme.

Sidan 2021 er nærare 300 kyrkjer bomba, sette fyr på eller skadde på andre måtar. Tre dagar etter jordskjelva kom det dessutan rapportar om at tre av fem moskear i Saigang var totalt øydelagde, med 200 døde muslimar.

Lemlesta og sette fyr på

Sjokkerande junta-brotsverk er lista opp i eit fellesfråsegn frå EU, USA, Noreg, Storbritannia og andre land: Grov seksuell og kjønnsbasert vald. Sivile som vert lemlesta og sette fyr på. Barn av etniske og religiøse minoritetar vert bortførde og tvangsrekrutterte.

Det som ikkje er nemnt, er dei svært mange målretta angrepa på religiøse minoritetar og gudshusa deira. Kyrkjer er viktige for identiteten, dei er samlingsstader for tru og gjev sivile vern på flukt. Religion er viktig for motstandskampen til ulike minoritetsfolk.

Myanmar

- Folketal: ca. 54 millionar
- Største folkegruppe: burmanarane, 68 prosent
- Religion: 86 prosent buddhistar, 6 prosent kristne, 4 prosent muslimar
- Store etniske grupper bur i delstatar langs grensene.
- Store kristne samfunn i Chin-staten, Karen-staten, Kayah-staten.
- Det hovudsakleg muslimske rohingya-folket bur i Rakine-staten.

Stefanusalliansen i Myanmar

- Equality Myanmar trenar opp eit demokratisk sivilsamfunn. Måtte flykta etter kuppet. Trening skjer frå eksil, slik det også vart gjort før 2011.
- Chin Christian University i Chin-staten der 90 prosent er kristne. Utdanning i økonomi og administrasjon som minoritetsungdom elles ikkje får.

” Jordskjelv-katastrofen må ikkje føra til at juntaen vert styrkt.

Juntaens angrep i delstatar med store kristne samfunn minner mykje om brutaliteten som ramma rohingya-folket i 2017. Då vart meir enn 700 000 fordrivne.

«Asias Ukraina»

Myanmar-kjennar Benedict Rogers kallar juntaens krig i dei etniske statane for «Asias Ukraina – bortsett frå at inntrengjaren her er eit kriminelt innanlandsregime, ikkje ein utanlandsk stat».

Juntaen har støtte ikkje minst frå nettopp Russland. Kreml har til og med frakta juntaleiaren Min Aung Hlaing og leiande buddhistmunkar som lojalt støttar generalane og kampen deira for «religion og nasjon», til Moskva.

Donald Trumps struping av USAID har på den andre sida ramma livsviktig hjelpearbeid i den kristen-dominerte Chin-staten og i statar i aust. Så mykje er kampen for forfølgde kristne verd i Washington.

Eksil-regjeringa (NUG) som blei danna etter kuppet, har i dag mange stader ansvar for skule, helsetenester og rettsvesen. Jordskjelva må ikkje føra til at juntaen vert styrkt. Eksil-regjeringa treng meir hjelp. Kva har Noreg gjort for å styrkja denne krafta for motstand og demokrati? ■

Hvem har beskyttet oss?

Syriske kristne tenner lys for håp – i det gresk-ortodokse klosteret i Saidnaya i 2023. Foto: Einar Tjelle, Kirkerådet

Unge syriske kristne i Damaskus
studerer Bibelen, høsten 2024.
Foto: Bernt Greger Olsen,
Bibelselskapet

I Aleppo var vi i to år under beleiring av dem som nå har makten i Damaskus. I Homs måtte jeg selv løpe for livet. Hvem har beskyttet oss kristne i Syria?

TEKST: SYRISK KRISTEN, ALEPPO, SYRIA

■ **Jeg har tenkt mye** og snakket med andre for å se om det er noen måte å kommunisere det vi går gjennom, til et publikum som til nå har funnet det vanskelig og noen ganger umulig å forstå oss.

«Øst er Øst og Vest er Vest og aldri vil de to møtes.» Ja, det er mye mer sannhet i Rudyard Kiplings dikt enn du kan forestille deg. En person fra Østen som besøkte Vesten kom nylig tilbake og sa: «Jeg dro til Tyskland og det er ingen 'ånd' i Tyskland!»

Det betyr i bunn og grunn at vedkommende hadde dratt til Tyskland ikke av en materiell grunn, men for å finne ut om han eller hun kunne leve i det samfunnet. Det er mange gode ting i Vesten, og alle ser nå etter et sted med sikkerhet og trygghet. Men dypt inne i oss vil vi føle i sjelene våre om det er noe åndelig der, og vi finner det ikke. Nei, vi forstår ikke de vestlige, og de vestlige forstår ikke oss østlige.

En person fra det syrisk-ortodokse samfunnet dro til Sverige for å unnsnippe borgerkrigen. Etter at han hadde blitt en suksessrik filmskaper, ble han spurt om sitt hjemland. Han svarte: «Ja, jeg var ti år gammel da, det var krig, men Jesus var der.»

«Tatt fra oss»

Siden 8. desember 2024 har vår ånd fortalt meg og mange andre at vårt land er tatt fra oss. Vi føler oss ikke som foreldreløse, men vårt virkelige hjemland er ikke for oss lenger. Under den raske maktovertakelsen følte vi det som om noen hadde trukket teppet vekk under føttene våre og at vi var i fritt fall, uten noen ting å holde oss fast i! Vi vil selvfølgelig fortsette å bo her, men Syria har mistet sin sjel. →

Rapport fra Syria

Redaktøren i Magasinet Stefanus spurte en kristen venn i Syria om å fortelle om livet etter massakrene på alawitter i mars. Vi bruker ikke hans navn, det kunne satt hans tjeneste i fare.

Han skriver: «Vær barmhjertig med oss. Få dine lesere til å innse at de ikke kan skyldte på enten araberne, muslimene, de kristne eller alawittene for alt som går galt i vår verden. Vi ønsker bare at folk i Vesten skal innse at våre liv ikke er enkle, og at vi alle trenger å be om Jesu kjærlighet for hver person, selv fiender.»

” Allerede i april 2011 ble jeg selv jaget av ‘demonstranter’ med våpen. Jeg måtte løpe for livet.

Syriske kristne er redde. Far og sønn i bønn i St. George-klosteret i Den kristne dalen, vest i Syria, høsten 2024. Foto: Bernt Greger Olsen, Bibelselskapet

Burde ikke i det minste kirkene i Vesten ha vært bekymret for en mulig islamistisk overtakelse av vår del av Aleppo?

Den første reaksjonen i vest var «Syria er frigjort. Alle er frie. Det er håp for Syria.» Allerede neste morgen kunngjorde flere europeiske land at de hadde sluttet å behandle visumsøknader fra alle syrere som hadde bedt om asyl. Vi var triste for traumet dette ville forårsake for våre brødre og søstre. Den raske responsen fra vestlige regjeringer fikk oss også til å innse at det var en utenlandsk arm som styrte ting i vårt land. Det ga oss en dårlig smak. Da Vesten så ut til å glede seg, ble vi bekymret for alt galt som kunne skje.

Så vi noe positivt? Ja, fengslene ble åpnet, og mange fanger ble satt fri. Noen familier gledet seg, andre ventet forgjeves på å finne svar på skjebnen til en av sine kjære. Du vet like mye som meg om alt dette. Vår nye regjering fengsler som de har hatt i årevis, er, så vidt vi vet, derimot ikke blitt tømt.

Jaget av væpnede menn

Under den lange borgerkrigen som startet i mars 2011, har vi både følt og visst at for Vesten var målet å bringe vår nåværende «8. desember-regjering» til Damaskus som frigjørere. En amerikansk journalist, Anthony Shadid, ble (før han døde 16. februar 2012), to ganger smuglet inn i Syria for å møte «opposisjonen».

Alt under sitt første besøk innså han at «opposisjonen» besto av religiøse mennesker med skjegg, med et hovedkvarter fylt av bilder av islamister (salafister). De var syrere, men også mennesker fra mange forskjellige land, flere hadde kjempet på amerikanernes side i Afghanistan. Ikke glem at den amerikanske ambassadøren allerede i juli 2011, etter bare fire måneder med opprør, deltok i demonstrasjoner mot den syriske

regjeringen i Hama, en by kjent for sin islamistiske befolkning.

Allerede i april 2011 ble jeg selv jaget av «demonstranter» med våpen i byen Homs. Jeg måtte løpe for livet for å komme til bilen og unnsnippe dem. For å være helt ærlig: Som syrere så vi aldri disse demonstrasjonene som virkelig fredelige. Vi visste hva som lå der, dypt der nede.

Vi har sett og opplevd så mye vold at vi ikke kan tro at dette kan være en fredselskende regjering. Vi kan ikke tro på respekt for menneskerettigheter uten en forsoning som kan forberede oss på å leve sammen som ett folk, som vi gjorde i mange år før den såkalte «arabiske våren».

Hevnliv i 14 år

Så når folk tar hevn, kjenner vi til årsakene. Vi har levd «hevnlivet» i 14 år. Du har også hørt og sett dette under den tragiske krigen i Syria, og i ett og et halvt år har du sett det daglig på Gaza og Vestbredden. Resultatet er død for uskyldige som ikke har noe ansvar.

Her i Syria førte massakrene av alawitter i mars i år også til at mer enn 20 000 flyktet til Libanon. Titusenvis dro til andre deler av Syria, hvor de håper å overleve. Byer

Hadde du sett all den volden vi måtte tåle, ville du blitt overrasket over å se noen av oss i live i dag!

og landsbyer er totalt ødelagt, noen av dem var nettopp blitt gjenoppbygd etter jordskjelvet for to år siden.

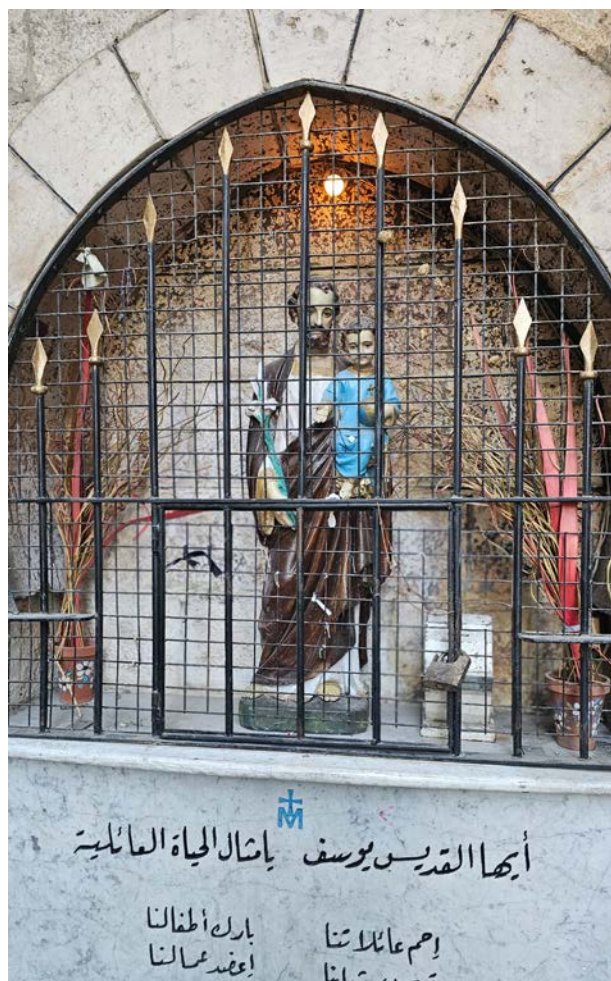
Hvem beskytter disse som er en minoritet i vårt land eller i andre land? Alawittene var målet for disse massakrene, massakrer som vil bli husket i generasjoner. Det er gruffullt, trist og tragisk. Be for alawittene, de har mer enn noen andre mistet håpet i dette landet!

Hjalp så de såkalte «kristne» nasjonene med sine hærer, de som for tjue år siden endret status quo i Irak, de kristne til å leve i sitt hjemland? Hvem har beskyttet de kristne?

Beleiring i to år

I nesten to år under borgerkrigen levde vi under beleiring i Aleppo. Det var sjokkerende for oss å innse at de vestlige landene sto bak islamistene som forsøkte å ta over vår by. De fleste kirker og kristne organisasjoner lå mindre enn to kilometer fra «den grønne linjen». Burde ikke i det minste kirkene i Vesten vært bekymret for en mulig islamistisk overtakelse av vår del av Aleppo?

Ja, hadde du sett all den volden vi måtte tåle på den tiden, ville du blitt overrasket over å se noen av oss i live i dag!

«Å ha Jesus er mye bedre enn å ha et hjem», skriver den syriske kristne.
Foto: Bernt Greger Olsen, Bibelselskapet

Syria

- Bashar al-Assad ble styrtet 8. desember 2024.
- Provisorisk regjering av HTS-militsen og andre.
- President: Ahmed al-Sharaa
- Folketall: Ca. 20 millioner
- Religion: Sunni-islam: 75 prosent
- Minoriteter: Alawitter, ismaili, sjia: 13 prosent

Kristne i Syria

- 1920: 30 prosent
- 1990: 10 prosent
- Fra 2011: Omfattende flukt.
- I dag: Hjelpeorganisasjoner sier ca 500 000
- Kilder i Syria: «Maks 225 000»

8. desember-regjeringen var en av militsene som stod bak beleiringen. De hindret vann, elektrisitet, mat, grønnsaker og frukt fra å nå oss. Kristne kirkeledere fra Syria som deltok på store kristne konferanser i Europa, kom tilbake og fortalte oss hvordan de var blitt irettesatt av sine «brødre» for ikke å støtte den islamistiske opposisjonen. Få, om noen, ville legge armene rundt skuldrene til sine syriske brødre og fortelle dem at de hadde bedt for dem, bedt at de ville overleve enda et angrep.

«Vi er bare støttet av Vår Herre»

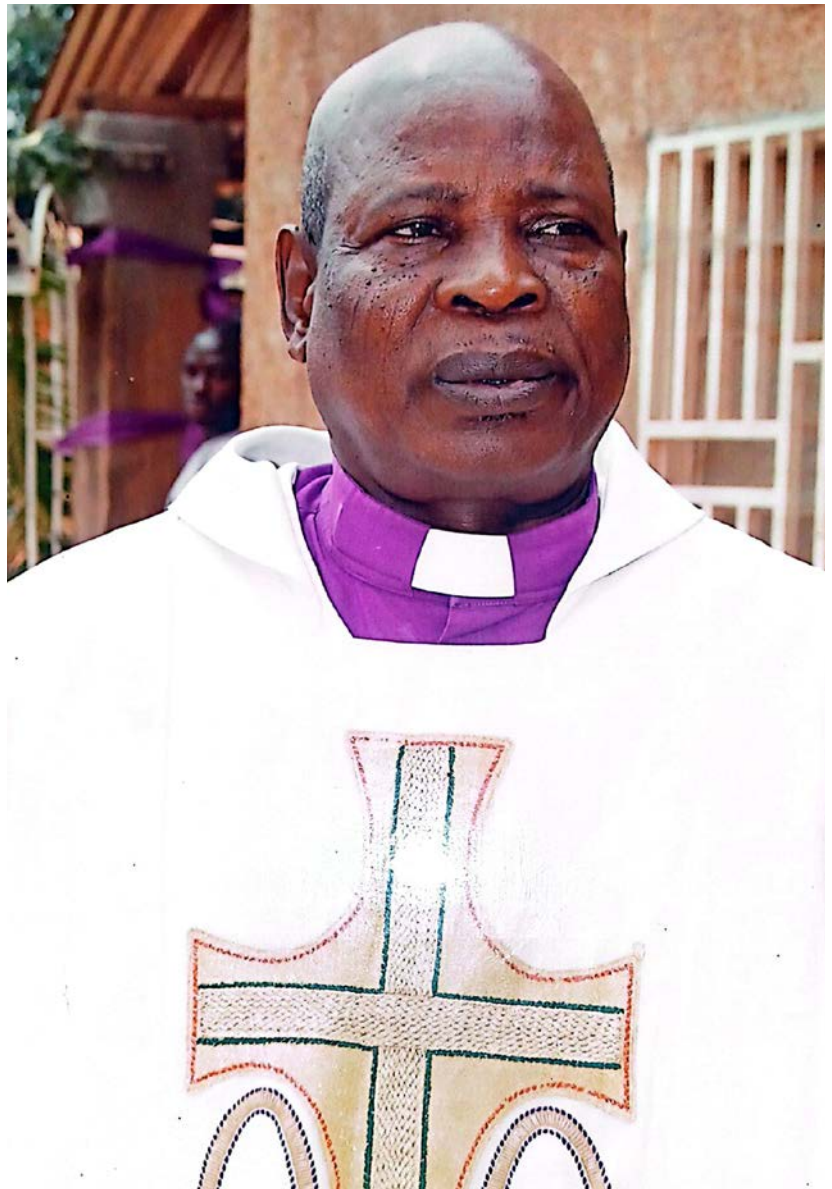
Men nå, syv år senere, er vi kommet dit våre kristne brødre og søstre ønsket for oss. Vi er de som skal gjøre det beste ut av situasjonen. Allerede for noen måneder siden startet mange av oss et forsoningsprogram. Kirkeledere over hele Syria har sett behovet og blitt med oss.

I et TV-intervju etter de omfattende massakrene av alawitter i mars, sa vår kjære venn Jacques Mourad, syrisk-katolsk erkebiskop i Homs, at også tolv kristne mistet livet. Han sa også veldig tydelig at volden ikke primært var rettet mot de kristne eller mot kirken. Da han ble spurt om det hadde vært noen synlig støtte utenfra, svarte han: «Akkurat som før er kirken bare støttet av vår Herre Jesus Kristus.»

Gud har brukt denne forferdelige krigen til å få oss til å innse at Han er den eneste som kan møte alle våre behov. Han forsikrer oss at Han er med oss like til verdens ende. Det er Hans ønske at vi skal nå ut med de aller beste nyhetene: Om at Jesus Kristus, vår Herre og Frelser, døde på korset slik at vi fritt kan gå inn i det aller helligste og motta nåde fra Gud Fader.

Ja, vi syriske kristne føler oss kanskje ikke hjemme, men å ha Jesus er mye bedre enn å ha et hjem! ■

Pastor Robert Goyek leier
kristent fredsarbeid
mot ekstremisme.
Foto: Privat

Livslang kamp mot hat og vald

Pastor Robert Goyek kjempar mot hat og islamistisk terror. Han hugsar godt tida då muslimar og kristne levde fredeleg saman i barndommens landsby.

INTERVJU: JOHANNES MORKEN

■ – **Hat og vald** fører til frykt, øydelegging og død. Respekt og menneskeverd må stå i sentrum, uansett kven vi er, seier pastor Robert Goyek til Magasinet Stefanus.

Han bur i Garoua, regionhovudstad nord i Kamerun. Det er ikkje langt til Nigeria i vest og Tsjad i aust. I 2013 byrja den islamistiske terrorgruppa Boko Haram, som

i fem år hadde spreidd frykt og død i Nigeria, med grufulle angrep også nord i Kamerun og Tsjad.

Fredeleg sameksistens

Robert Goyek har brukt heile det vaksne livet på arbeid for fredeleg sameksistens. Om dette fortel han i eit digitalt intervju – han sit i Garoua og eg i Oslo.

Nord i Kamerun har den kyrkjelege organisasjonen Prica-Kamerun, som Goyek er president for, eit omfattande arbeid for fred mellom muslimar og kristne. Samstundes er han styreleiar for Procmura, som Stefanusalliansen støttar, med same formål i mange afrikanske land.

Fredskomitear i arbeid. Dei består av kristne og muslimar og av ein pastor og ein imam med autoritet i landsbyen. Foto: Robert Goyek

” Trugsmåla og angrepa blir meir og meir utspekulerte og aggressive.

Robert Goyek

Goyek (69) vaks opp i ein fattig landsby nord i Kamerun. Der fanst inga fødselsregistrering. Då Robert gjekk på barneskulen frå 1963 til 1969, sytte rektor for fødselsattestar. Der står det at han er fødd «cirka 1956».

Faren var analfabet. Då han vaks opp, fanst det ingen skule heller. Dei fleste i landsbyen var animistar, medan nokre var kristne og andre var muslimar.

– Den gongen kunne vi i ein og same familie oppleve at nokre barn valde islam og andre kristen tru. Men alle levde i gjensidig respekt, utan konflikt om trua. I dette religiøse mangfaldet vaks eg opp, fortel han.

Blei kristen

Robert Goyek konverterte til kristen tru frå paganisme (ofte kalla heidenskap) som eit resultat av arbeidet til ein norsk misjonær, sendt ut av Lutheran Brethren International Mission i 1932. Ei luthersk kyrkje blei etablert for musgum-samfunna i Kamerun og Tsjad. Robert vart aktiv i kyrkja, blant anna i eit kor, og vart døypt i 1970.

– Eg sette pris på programmet «Tilnærming til islam» som misjonærane hadde laga for fredeleg sameksistens, seier han. Faren til Robert blei først muslim, men då han såg det livet sonen levde som kristen, valde også han kristen tru.

Robert blei tidleg klar over at han ville bli pastor og arbeida med dialog og sameksistens.

– Islam var den gongen moderat og tolerant i regionen vår. Det skapte eit klima av gjensidig respekt mellom kristne og muslimar. Dette har prega reisa mi og livsoppdraget mitt.

Då terroren kom

Frå 2009 hadde Boko Harams terror fått blodig fotfeste i nordlege delar av Nigeria. For 12 år sidan kom terroren

også Kamerun. Boko Haram har angripe hæren og landsbyar og sprengt marknader, kyrkjer og moskear og etterlate seg frykt og død.

– Mange barn er blitt foreldrelause. Mange mistar skulegang. Heile samfunn knakar både sosialt og økonomisk, seier Goyek og legg til:

– Svært alarmerande er det at skuleelevar, både jenter og gutar, vert kidnappa og bortførte. Mange endar i slaveri, utsette for seksuell vald, tvangsekteskap og tvangskonvertering.

Mange nigerianarar har flykta til Kamerun. Kyrkjene mobiliserer for å hjelpe. Goyek fortel om fortvilte naudrop frå kristne i Nigeria og Kamerun. Dei ber kristne utanfor regionen og det internasjonale samfunnet om inngripen for å sikra grunnleggjande menneskerettar og fred. →

Procmura

- Kristen organisasjon for fred mellom kristne og muslimar.
- Hovudkontor Nairobi, Kenya.
- Arbeid i kring 20 land i Afrika.
- Stefanusalliansen støttar arbeid i Kamerun, Nigeria, Tanzania og Kenya.

Slik arbeider Procmura og Prica-Kamerun

- Seminar for kristne og muslimske leiarar om fredeleg sameksistens.
- Opplæring i konfliktløysing og førebygging av ekstremisme.
- Hjelp til kvinner og unge flyktingar for å få levebrød.
- Hjelp til menneske som blir forfølgde for trua si.
- Talerøyr for fred, toleranse og religionsfridom.

” Mange unge blir utsette for seksuell vald, tvangsekteskap og tvangskonvertering.

Robert Goyek

– Situasjonen blir stadig verre. Trugsmåla og angrepa blir meir og meir utspekulerte og aggressive. Opptrappinga skuldast mellom anna at ekstremist-gruppene klarar å rekruttera barn som soldatar. Barna vert indoktrinerte og radikalisererte med ekstremistisk ideologi. Vald vert rettferdiggjort med løfte om himmelsk løn, fortel Goyek.

Livslangt kall

Under intervjuet rapporterer Goyek om endå eit angrep, i Chari, heilt i nord. Over 20 soldatar blei drepne av Boko Haram i slutten av mars. Dei var på post mot jihadist-angrepa. Her angrip Boko Haram regelmessig og svært valdeleg. I dette området har organisasjonen hans, Prica-Kamerun, i fleire år hatt ein fredskomit .

Robert Goyek seier at han har eit livslangt oppdrag.

– Trugsmål, terrorangrep og vald skadar heile Sahel-regionen og Kamerun, Nigeria og Tsjad spesielt. Eg vil sj  samfunn blomstra, ikkje bli øydelagde av hat, vald og død. Menneske må leva i fred på tvers av religiøse, etniske og sosiale skilje.

– Kvar finn du motivasjonen?

– Eg finn kraft og inspirasjon i Matteus 5,9: «S le er dei som skaper fred, for dei skal kallast Guds barn». Romarbrevet 12,15 lærer oss dessutan at «så langt det avheng av dykk, ver i fred med alle».

– Har du gode døme på positive resultat?

– Vi har fredskomit ar i alle distrikt der ekstremist-angrep skjer. I 12 år har vi bevisstgjort mange på kor viktig fredelege relasjonar mellom menneske av ulik tru er. Dei få midlane vi og andre har fått fr  Europa, er brukte godt. Vi ber europeiske regjeringar auka bistandsmidlane proporsjonalt med valdsangrepa og gje midlar også til kristne organisasjonar, som oss i Prica-Kamerun. Vi driv eit omfattande arbeid for fred akkurat der terroren rammar.

– Kva kan kristne og kyrkjer gjera?

– Dei kan støtta oss praktisk, økonomisk, moralsk og  ndeleg. De kan utveksla informasjon, til dømes med oss. Arbeidet for religiøs sameksistens, toleranse og respekt for menneskeverdet er svært viktig i Afrika. Vi må m ta den sterke og veksande ekstremismen som øydelegg samfunn. ■

Ein muslimsk far ville drepa sonen d  han blei kristen. Pastor Robert Goyek overtydde mannen om at det var galt.

TEKST: JOHANNES MORKEN

■ **Pastor Robert Goyek** i organisasjonen Prica-Kamerun har opplevd ikkje berre terror, men også korleis ytterlegg ande islam har radikaliserert vanlege menneske. Han tek krevjande samtalar for   m ta det religiøse hatet. Pastoren fortel denne historia fr  Kamerun:

FAREN SOM VIL DREPA SONEN

«Ein muslimsk ung mann, Ali, kom i kontakt med unge kristne i eit kor frå Fraternal Lutheran Church i nabobyen. Han lytta til nokre av preikene til pastoren. Etter grundige refleksjonar tok Ali avgjerda: Han ville bli ein kristen.

Då faren fekk vita at sonen var blitt kristen, bad han Ali koma tilbake til islam. Men Ali svara: 'Eg har lytta til budskapen om Jesus Messias. Eg er overtydd og har teke valet. Eg kan ikkje koma tilbake til den islamske trua.'

På livet laus

Faren vart sint og slo sonen så hardt at livet var i fare: 'Du er ikkje lenger sonen vår, du mistar alle rettar i familien. Kvar vi enn finn deg, skal du vita at du vil bli drepen fordi du er ein vantru.'

Då Ali (20) fortalde at han var blitt kristen, vart han truga på livet av sin eigen far.

Illustrasjonsfoto: Shutterstock

” Etter mange samtalar bestemte faren seg: Han ville ikkje skada eller drepa den unge mannen.

Robert Goyek

likevel
ikkje

Den unge mannen flykta til ein landsby langt frå familien. Pastoren drog for å møta Ali som stadfesta at han ville vera kristen, trass i truslane. Pastoren tok vare på Ali for å verna livet hans.

Ali held fram det kristne livet saman kyrkje-lyden. Han var meir eller mindre trygg, men vi visste ikkje kva som kunne koma til å skje.

Ein dag møtte eg faren til Ali og nokre andre frå det muslimske samfunnet. Eg snakka mykje med dei, spesielt med faren. Eg forklarte han om trusfridom, om retten til å velja religion. Eg forklarte at profeten Muhammed anerkjende Isa al-Masih, Jesus, som ein profet frå den høgste Gud. Eg sa: 'Dersom du drep sonen din, gjer du ei brottsverk og vil bli fengsla!'

'Truslar fordi vi ikkje veit'

Etter mange samtalar bestemte faren seg: Dei ville ikkje skada eller drepa den unge mannen. Men faren bad Ali om ikkje å koma heim.

Faren sa til meg: 'Pastor, vi kjem med desse truslane fordi vi ikkje veit. Vi kan ikkje lesa Koranen, og dessutan er Koranen på arabisk. Midt i eit miljø av radikalisering og islamistisk ideologi frå fanatiske islamske lærarar frå Saudi-Arabia, er vi klare til å drepa den som forlèt den islamske trua.'

Faren takka meg for ein ærleg og konstruktiv debatt om muslimsk-kristne relasjonar.» ■

Holdt gjestebud

Unni Tvedt (71) fra Kristiansund arrangerte gjestebud for å samle inn penger til arbeidet til Stefanusalliansen. De 24 som var samlet rundt bordet i hennes hjem, fikk servert hele syv retter. Gjestene betalte til sammen 10 000 kroner til arbeidet som Resurrection Church Beirut driver i Libanons hovedstad. Prosjektet deres er å hjelpe barn i flyktningfamilier fra Syria og Irak til å komme tilbake på skolen etter å ha måtte flykte fra alt de hadde.

Vetle (8) var yngste servitør i Unni Tvedts gjestebud til inntekt for flyktninger i Libanon. Foto: Unni Tvedt

Laget basar for Egypt

Laurdag 1. mars vart det halde basar i Kyrkjestoga i Valle i Setesdal, fortel sokneprest Toralv Frøysaa Lie. Konfirmantane i Bykle og Valle hadde skaffa gevinstar. Foreldre støtta opp.

– Me hadde 100 komper med alt som høyrer til, og eit godt utval kaker for sal. Dette året fekk me inn om lag kr 23 000 til misjonsprosjektet vårt, «Stefanusbarna» i Egypt, opplyser Frøysaa Lie.

Det førre konfirmantkullet laga eit kors som framleis heng på kyrkjekontoret i Valle.

År etter år stiller konfirmantane i Bykle og Valle opp for Stefanusalliansen. Foto: Bykle og Valle kyrkje

Viser vei til Egypt

Grimstad menighet har på nytt tatt «Stefanusbarna» i Egypt som misjonsprosjekt etter pause i noen år. Trygve Wikstøl deltok på en samling med stab, misjonsutvalg og menighetsråd.

– Med en gang man kommer inn i Grimstad kirke, møter vi misjonsprosjektet. Julekrybben, som stod i byen ved juletider, er en flott ramme rundt en informasjonsstand. På veggene i kirkerommet er det laget rammer i stil med interiøret. Der kommer løpende oppdateringer fra Egypt. Ingen som besøker Grimstad kirke, går glipp av menighetens kontakt med Stefanusalliansen og «Stefanusbarna», forteller Wikstøl.

Han fortalte og viste bilder og kom med praktiske tips til hvordan prosjektet kan inkluderes i alle menighetens aktiviteter.

– Inspirert av menneskene som bor på søppelfjellet i Kairo, laget vi deretter små pyramider av plast fra isbokser, dekket med aluminiumsfolie. Ved hjelp av en magnet kan disse festes på kjøleskapet. Hver gang vi ser pyramidemagneten, blir vi minnet om våre søsken i Egypt. Jeg var invitert til å gi inspirasjon – og ble sannelig inspirert selv også, forteller Wikstøl.

Stab og menighetsråd i Grimstad var inspirert av dem som bor på Kairos «søppelfjell» og bruker avfall for å lage ting de kan selge. Foto: Reidulf Stige

Smuglet bibler med unge

Stefanusalliansen startet i 1967 opp som «Bibelsmuglermisjon». Fredag 28. februar var det duket for bibelsmugling på Lys Våken i Båstad menighet. Øystein Fure Johansen fra Stefanusalliansen fortalte at det finnes land der det kan være farlig å lese og eie en bibel. Øystein hadde kontakt med barna fra første stund, og formidlet noen av vanskelighetene kristne kan møte i enkelte land i verden. Barna fikk også utdelt navnet på en person å be spesielt for. Etterpå fikk ungene prøve seg som bibelsmuglere hvor de måtte lære seg passerings-ord utenat og ikke minst passe seg for grensevaktene. Det ble en fin og lærerik kveld!

Øystein Fure Johansen på besøk i Trøgstad og Båstad. Foto: Privat

Fremmer ytringsfrihet

Stefanusalliansens nye hefte om trosfrihet og ytringsfrihet ble lansert på et seminar på Litteraturhuset i Oslo fredag 14. mars.

– Heftet gir stor grunn til ettertanke, det utfordrer ens egne refleksjoner om ytringsfrihet og trosfrihet, sa stortingsrepresentant Ola Elvestuen (V) i en panelsamtale.

Stortingsrepresentant Trine Lise Sundnes (Ap) påpekte at det kan være krevende å balansere religionsfrihet og ytringsfrihet i vårt moderne samfunn.

– Dette er grunnleggende rettigheter, de er sentrale for vårt demokrati og må beskyttes på lik linje. Vi må være på vakt mot hatytringer og diskriminering. Vi må være forkjempere for trosfrihet både i Norge og i utlandet. Mange tar religionsfrihet for gitt, men det er langt ifra tilfellet i mange andre deler av verden. Ingen skal måtte leve i frykt på grunn av sin tro. Vi må få opp en debatt på disse temaene. Stefanusalliansens gode hefte åpner opp debatten, sa Sundnes.

Ed Brown, generalsekretær i Stefanusalliansen, påpekte at begrensninger på religionsfrihet og ytringsfrihet ikke bare skjer i diktaturer, men også i vårt eget land.

– Det er fort gjort å vektlegge én menneskerettighet over den andre. Men hvordan kan vi maksimere begge og unngå at en av dem trumfer den andre?

Han spurte panelet hvordan vi bør møte for eksempel brenning av Koranen eller andre hellige tekster.

Stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand (H) svarte med å ta til orde for å ignorere koranbrenninger i stedet for å gi slike aksjoner oppmerksomhet.

Elvestuen (V) forsvarte retten til å brenne hellige tekster, men spurte om det er rett å brenne en koran utenfor en moské.

Sundnes (Ap) sa at det følger et ansvar med ytringsfriheten. Hun spurte om motivasjonen bak slike aksjoner.

– Prøv å avkle handlingene og finn ut hva slike aksjoner gir næring til, sa Sundnes.

Fra venstre: Stortingsrepresentant Ola Elvestuen (V), seniorrådgiver Birgitte Moe Olsen (Stefanusalliansen), stortingsrepresentant Trine Lise Sundnes (Ap), seniorrådgiver Susan Kerr (OSCE/ODIHR) og stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand (H). Helt til høyre generalsekretær Ed Brown fra Stefanusalliansen.

Foto: Heidi Natalie Aanensen

Drøftet Iran på Stortinget

En delegasjon fra Bahai-samfunnet og Stefanusalliansen møtte stortingspresident Masud Gharahkhani for å drøfte forfølgelsen av bahaiene og de kristne konvertittene i Iran. Begge grupper møtes ofte med beskyldninger om at de truer nasjonens sikkerhet. De som fengsles, får lange straffer og utsettes for helsefarlig behandling i fengsel.

Gharahkhani var fem år da hans foreldre bestemte seg for å flykte fra Iran. Han har i et intervju i Magasinet Stefanus fortalt om sine venner blant konvertitter og bahaier her i landet.

Stortingspresident Masud Gharahkhani tok imot Bahai-samfunnet og Stefanusalliansen. Ed Brown og Kristin Rudstaden fra Stefanusalliansen står til høyre. Foto: Privat

Oppfordrer kirker til forbønn

Stefanusalliansen deltok på en fagdag gjennom «Samarbeid menighet og misjon» med undervisning om den forfulgte kirke. Dette var en samling for alle prestene i Øvre Telemark, Bamble og Skien. Det ble en inspirerende og viktig dag. Under samlingen kom pensjonert prost og vikar i Skien, Gunnar Thelin, med en oppfordring til norske menigheter: «Når jeg har gudstjenester hvor forfulgte kristne er et naturlig tema, kopierer jeg opp bønnefolderen fra Magasinet Stefanus og legger den inn i agendaen som deles ut til de som kommer til kirken. På den måten får vi spredt både informasjon og bønnebehov fra den forfulgte kirke. Jeg oppfordrer flere menigheter til å gjøre det samme!». Stefanusalliansen takker for et så konkret engasjement og deler gjerne tipset videre.

Hilde Skaar Vollebæk fra Stefanusalliansen og Gunnar Thelin på fagdag i Telemark. Foto: Marianne Haugerud

Ekte og falsk frihet

■ **Historikeren Timothy Snyder** har levert enda et livsviktig bidrag til å forstå de mørke kreftene som truer oss.

I «Om tyranni» advarte han mot ufriheten. Den ferske boken «Om frihet» (Forlaget Press, 2024) tar han et oppgjør med negativ frihet og fremhever den positive friheten. Frihet er ikke bare fravær av det onde, frihet forutsetter at det gis rom for det gode. Frihet forutsetter solidaritet og sannhet. Han fyrer løs mot Putin.

«Russiske soldater i Ukraina omtaler byene de ødelegger, som «frigjorte». Og ja visst: Fra deres synspunkt er alle hindringer borte. Der kan kjøre en bulldoser over ruinene og likene, som i Mariupol. Bygge noe nytt og selge det. I denne betydningen av fri står de fritt til å myrde og stjele.»

Og han fyrer løs mot Donald Trump: «Putins underdanige vasall, er en helteskikkelse for den negative friheten». Snyder skriver: «Det er mange grunner til at USA er blitt en defekt republikk som trues av oligarki og fascisme, men en av dem er tanken om negativ frihet. Den får oss til å tro at vi har løst problemene våre når vi har privatisert dem, selv når vi i realiteten bare har oppnådd å skape avstand mellom hverandre.»

Snyders helt er Volodomyr Zelenskyj, som da okkupantene rullet inn, ble værende i Kyiv. «Ved å nekte å dra ga han oss et vink om hva positiv frihet – ekte frihet – kan være.»

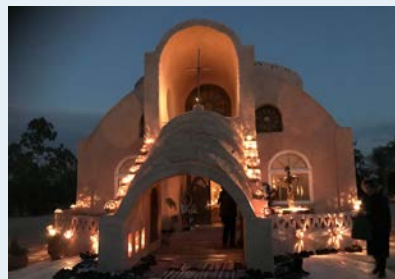
Les – og kjemp for friheten. ■

TEKST: JOHANNES MORKEN

Timothy Snyder
Om frihet
Forlaget Press,
2024

Quiz om de forfulgte

Denne kirken er en viktig del av et viktig sted for Egypts kristne. Hva heter stedet?

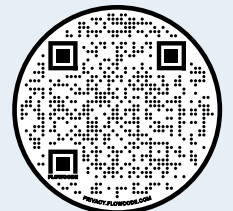
Foto: Johannes Morken

Hva kan du om de landene og de temaene Magasinet Stefanus skriver om?

Egypt

1. Afrikas lengste elv renner gjennom landet. Hva heter den?
2. En viktig vannvei går gjennom Egypt. Hva heter den – og mellom hvilke hav går den?
3. Hvem har tegnet det nye biblioteket i Aleksandria?
4. Hva kaltes herskerne i de gamle egyptiske dynastier?
5. Egypt er kjent for pyramidene. Hva ble de bygget for?
6. Hvor høy er Kheops-pyramiden? Og hvor stor er grunnflaten?
7. Pyramidene ble regnet som ett av antikkens sju underverker. Hvilke andre står fortsatt?
8. Hva heter presidenten i Egypt?
9. Stefanusalliansen støtter den koptiske kirken. Hva betyr koptisk?
10. Hvor stor andel av folket er kristne?
11. Hva heter den koptisk-ortodokse biskopen som leder et arbeid Stefanusalliansen støtter?
12. Hva heter senteret biskopen har bygget opp?
13. Hva betyr navnet i svaret på spørsmål 12?
14. Biskopen leder et bispedømme sør i Egypt. Men senteret ligger nord for Kairo. Hvorfor bygget han det der?
15. Presidenten åpnet 6. januar 2019 Egypts største kirke i landets nye, administrative hovedstad utenfor Kairo. Hva heter den nye kirken?
16. Hva var foranledningen til beslutningen om å bygge katedralen?
17. Hva heter den store plassen i Kairo der demonstranter samlet seg under «den arabiske våren» i januar 2011?
18. Flere hundre demonstranter ble drept og tusener skadet av opprørspolitiet. Hva heter presidenten som måtte gå av 11. februar 2011?
19. Like ved plassen ligger Midtøstens største evangelikale kirke. Hva heter den?
20. Hvorfor er Matteus-evangeliets jule-fortelling ekstra viktig for Egypts kristne?

Skann QR-koden med kameraet i mobilen og finn fasiten.

Synshemmet?

Sliter du med lesingen fordi du har dysleksi?

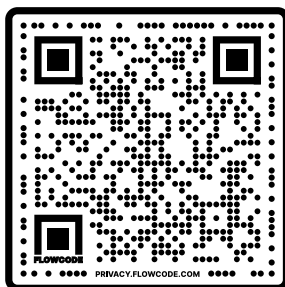
Bestill Magasinet Stefanus som lydfil

Du kan enkelt velge hvilke artikler du vil høre.

Ring KABB på telefon 69 81 69 81

Send e-post til kabb@kabb.no

Skann QR-koden

Gravide, hjertesyke og eldre:

Ingen nåde for kristne i Iran

Narges (37). Foto: Hrana.

3. november 2024, Iran. Narges (37) og en gruppe venner er samlet. De synger dempet, leser i Bibelen og snakker sammen: De har gudstjeneste i det fredfulle hjemmet. Plutselig brytes døra opp med et brak og etterretningsagenter stormer inn. Intuitivt legger Narges hånda beskyttende over magen, for hun er gravid i andre måned. Alle blir arrestert. Hva kan den fredelige gjengen ha gjort? Det virker som en misforståelse ...

8. mars 2025, midtveis i svangerskapet blir **Narges (37) dømt til fengsel:**

10 år i fengsel for «propaganda mot islamsk lov».

Narges hadde et bredt kristent nettverk på sosiale medier.

5 år for «medlemskap i anti-regime gruppe». Det vil si huskirken.

1 år for «propaganda mot regimet». Hun hadde skrevet et støtteinnlegg for kvinnebevegelsen Women, Life, Freedom i Iran.

Kilde: Hrana, Human Rights Activist News Agency

Den voksende undergrunnskirken anses som en stor trussel mot regimet, men **evangeliet om Jesus gir håp** hos et kuet folk, og er ikke til å stoppe.

Mange blir svært frimodige når de finner troen på Jesus, og forstår risikoen for sent! Hos Stefanusalliansens partner Pars Theological centre, får nye troende livsviktig trening i hvordan man overlever som kristen i et land med sterk forfølgelse. De lærer opp i problemløsning i møte med etterretningstjeneste og politi. **Men først og fremst får de kunnskap om troen de har mottatt. Pars gir teologisk utdanning, veiledning, traumehjelp, ledertrening, et åndelig fellesskap og et nettverk som beskytter.**

Pars opererer fra hovedkvarteret i London, men er med sine nettverk og ved gode digitale verktøy, kraftfullt til stede for Irans undergrunnskirke – nå også for kristne i Afghanistan, som har fått harde kår under Talibans styre! **Alt Pars gjør er mulig på grunn av gaver fra mennesker som deg!**

Til det er trygt å tro!

Marianne Haugeud

Marianne Haugeud
Stefanusalliansen

96 kristne
fikk i 2024 til
sammen 263 års
fengselsstraff!

Vil du **støtte og beskytte** en forfulgt kristen iraner?

Gi veiledning og traumehjelp til en hemmelig kristen iraner:

kr 340

IKKE GLEMT:
Spons rapportering om fengsling av én kristen Iraner!

kr 850

Online bibelkurs og oppfølging for en forfulgt kristen iraner:

kr 1480

Gi to måneders trening for en ny leder av en hemmelig husmenighet:

kr 3750

vapps

til **19013**
- merk med:
tro

